

работытъ нѣкое правителство не можѣше да счита себе си силно. —

« Между туй въ Европа ставахъ голѣмы преобразованія и усьвършенствованія. Слѣдъ дългъ сѣнь прѣзъ срѣднитъ вѣкове, европейскытъ народы са заловихъ о здрава и положителна наука и подирь единъ два вѣка, тѣ достигнхъ до едно голѣмо съвършенство, какѣто въ гражданско, тѣй и особено — въ военно отношеніе. Османската държава, щомъ вече са утвърди во Европа, трѣбаше да има интересытъ си скопчени съ другытъ европейскы държавы, трѣбаше да дохожда въ стълкновение съ тѣзи държавы поради своитъ си интереси и, въ даденъ случай, да ги запазва не нащърбены. Но туй можѣше да стане само ако и тѣзи държава трѣгнеше, като другытъ по Европа, въ пѣтя на разумнытъ преобразованія и нравственны усьвършенствованія. Въ минжлото столѣтіе, особенно въ втората му половина, когато нѣкои отъ европейскытъ царщины починхъ да правѣтъ покушенія опасны за цѣлостта на османската имперія (Руссія на сѣверо-истокъ и Франца на югъ, въ Египетъ), най-много са осѣти за Турско пуждата отъ преобразованія, особенно и по туй ёще, че своеволіето и анархіята въ самата тѣзи държава не сж търпехъ вече и нея даже тласкахъ къмъ съсыпванье. Тогашнытъ Султаны и държавны мѣжъе на пълно съзнавахъ тѣзи необходимостъ за преобразование и правѣхъ благородны усилія за него, но то именно не угодѣваше на разнытъ полчища еничерскы и другы, които бѣхъ отрасли въ неограниченъ самопроизволъ, съ който са ползовахъ толкозъ години; туй не угодѣваше и на мнозина другы отъ османскыя народъ, които по невѣжеството и грубыя си фанатизмъ считахъ сѣко благоразумно нововведеніе и преобразование за отстъпничество отъ светата имъ вѣра. Поради туй